

**Darlunio Pennant:** *The Extra Illustrated Tours of Wales and Scotland* gan Thomas Pennant; prosiect torfoli.

**Am y prosiect:** Croeso i brosiect torfoli Llyfrgell Genedlaethol Cymru (LIGC) i dagio delweddau yn *Extra Illustrated Tours of Wales and Scotland*. Helpwch i gysylltu'r adnodd cyfoethog hwn gyda golygiadau digidol, chwiliadwy o'r testunau hyn.

Mae'r prosiect hwn yn gydweithrediad rhwng LIGC a'r prosiect Teithwyr Chwilfrydig. I ddarganfod mwy am y prosiect Teithwyr Chwilfrydig ewch i <https://curioustravellers.ac.uk/cy/#>

**Am y Teithiau Addurnedig:** Mae'r '*Extra Illustrated Tours of Scotland and Wales*' a ysgrifennwyd ac a luniwyd yn ystod y 18fed ganrif gan Pennant, yn cynnwys darluniau a phaentiadau unigryw gan Moses Griffith, John Ingleby ac artistiaid eraill. Dylanwadodd y teithiau ar lawer o awduron a theithwyr cyfoes, ac maent yn cynnig adnodd cynhwysfawr, sydd heb ei gyffwrdd mewn gwirionedd, ar gyfer ysgolheictod modern. Bydd y prosiect torfol hwn yn casglu data ar ddelweddau unigryw o leoedd ac adeiladau (llawer ohonynt bellach wedi diflannu) a geir yn y gyfrol *Extra-illustrated Tours of Wales and Scotland* ac yn adeiladu ar fuddsoddiad mawr y llyfrgell i ddigido'r adnoddau hyn. Bydd y data torfol yn cael ei ddefnyddio i gynhyrchu dolenni, am y tro cyntaf, o olygiadau digidol o'r Teithiau i'r delweddau cysylltiedig a gynhelir ar wefan Llyfrgell Genedlaethol Cymru.

**Am y ddogfen hon:** Dyma ganllaw byr ar sut i dagio'r delweddau a chyfrannu at y prosiect pwysig hwn. Diolch yn fawr iawn am eich mewnbwn a mwynhewch y tagio!

## I ddechrau

Cyfeiriad gwe'r prosiect yw: <https://torf2.llyfrgell.cymru/s/tours>, and gallwch hefyd ddod o hyd i'r ddolen yn: <https://torf2.llyfrgell.cymru/s/default>

Dewiswch y botwm **Dechrau**.

Os ydych yn ymweld â'r wefan hon am y tro cyntaf bydd angen i chi gofrestru trwy glicio ar y ddolen **Cofrestru** ar ben uchaf y sgrin ar y dde a dilyn y cyfarwyddiadau i greu cyfrif.

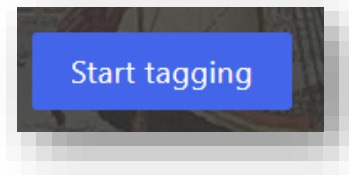
Os ydych chi'n dychwelyd i'r wefan, yna gallwch chi ddechrau gweithio ar unwaith trwy glicio ar **Mewngofnodi** a nodi manylion eich cyfrif.

Os oes gennych unrhyw broblemau cysylltwch â: [torf-help@llyfrgell.cymru](mailto:torf-help@llyfrgell.cymru)

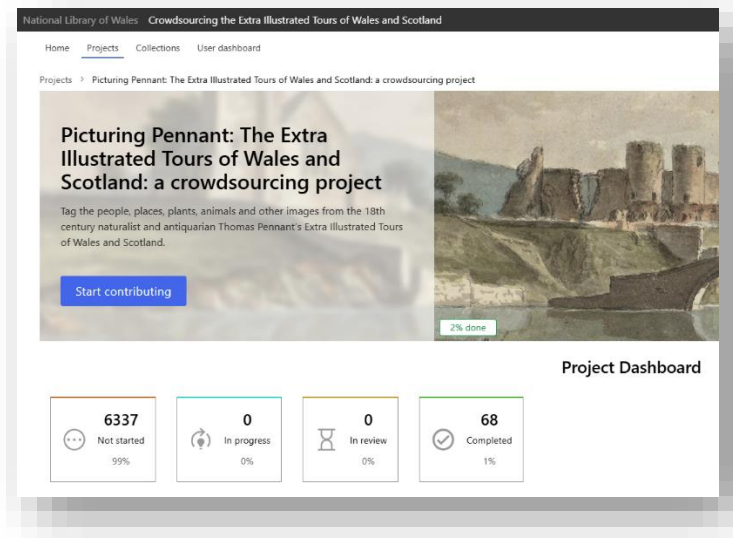
Get started

[Register](#) [Log in](#)

Cliciwch ar **Dechrau tagio** i lywio i dudalen y Prosiect.



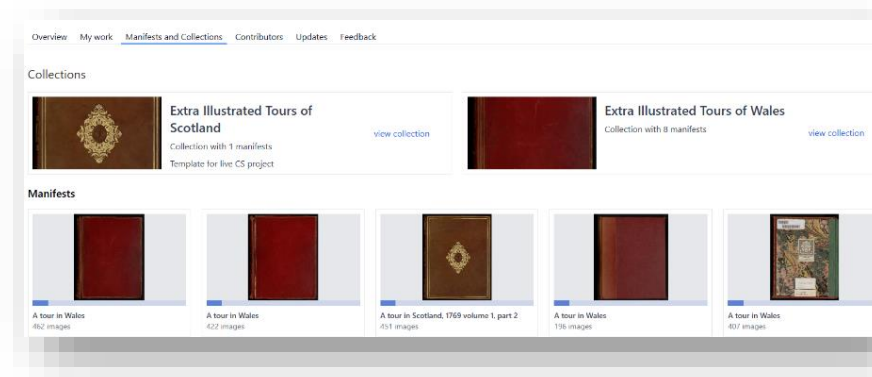
Mae tudalen gartref y prosiect torfoli yn cynnwys gwybodaeth am gynnydd y prosiect. Mae dau gasgliad yn y prosiect hwn, *The Extra Illustrated Tours of Scotland* a'r *A Tour in Wales*.



I ddechrau tagio cliciwch ar y botwm **Dechrau Cyfrannu**, bydd hyn yn mynd â chi at dudalen a ddewiswyd ar hap o'r cyfrolau.



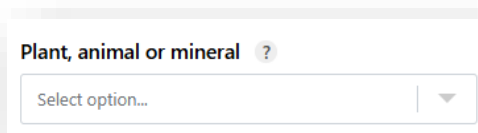
Neu os sgrolwch i lawr y dudalen gartref, gallwch ddewis casgliad penodol, yna gyfrolau (Manifestau) ac yna dudalen (Cynfas).



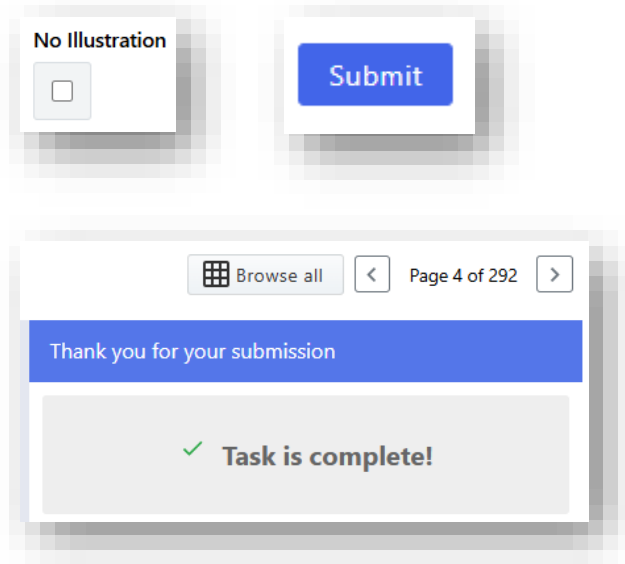
## Y Tasgau

Ceir 10 tasg i gyd a phob un gyda'i flwch cyflwyno ar gyfer y tagio: (1) Dim Darlun; Lle, Person; Planhigyn, anifail neu fwyn; Arteffact neu Sampl; Cynllun neu fap; Arfbais neu arfbais y teulu; Unlliw neu liw; Artist ac Unrhyw beth arall!

Os ydych chi'n hofran eich llygoden dros y '?' ar ochr dde pob tasg bydd mwy o wybodaeth am beth i'w wneud yn ymddangos.

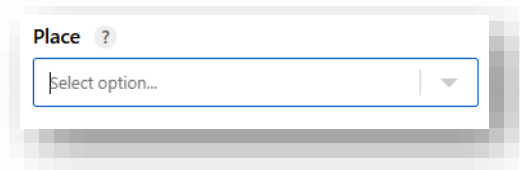


Lluniwyd y teithiau addurnedig hyn bron fel llyfrau lloffion. Gosododd Pennant ddarluniau o fewn y dalennau ond ni cheir delwedd ar bob tudalen (Cynfas) naill ai oherwydd fod y dudlaen yn wag neu ei bod yn cynnwys testun yn unig. Yn yr achos hwn mae'r dasg yn gyflym ac yn hawdd iawn, ticiwch y blwch '**Dim Darlun**' ac yna '**Cyflwyno**'. Mae'n ddefnyddiol i'r tîm torfoli dderbyn y wybodaeth hon er mwyn helpu gyda phrosesu data. 😊



Os yw'r ddelwedd yr ydych chi'n edrych arni yn dangos **Lle**, er enghraifft tref neu gastell, dechreuwch deipio'r enw hwn yn union fel y mae'n ymddangos. Wrth i chi deipio, bydd awgrymiadau yn ymddangos mewn cwympfen. Os wnewch chi hofran eich llygoden dros yr enwau lleoedd yn y rhestr bydd mwy o wybodaeth yn ymddangos a allai eich helpu i ddewis y lle cywir.

Dyma enghraifft o **Le**, DOWNING.



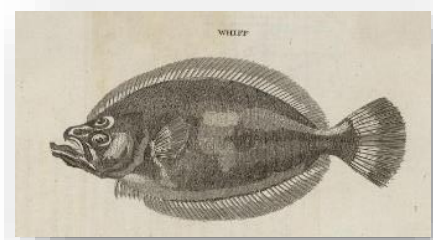


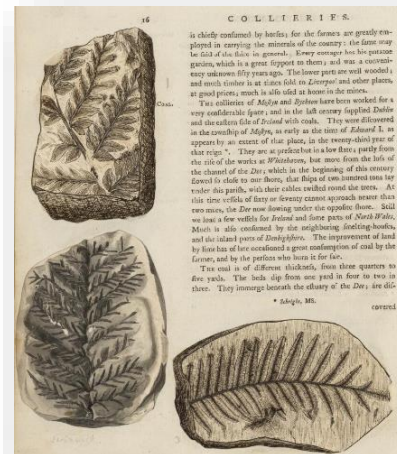
Mae'r dasg **Person** yn gweithio yn yr un ffordd â Lleoedd. Teipiwrch gyfenw'r person a ddangosir yn y llun a dewiswch yr un sy'n cyfateb orau o'r gwymplen sy'n ymddangos, gan ddefnyddio'r wybodaeth ychwanegol i'ch helpu i ddewis yr ateb mwyaf addas. Yn yr enghraifft hon y person a ddarlunnir yw *Mostyn, Rear Admiral*.

Person ?

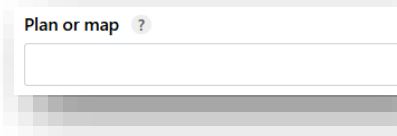
Select option...



<p>Mae'r dasg <b>Planhigion, anifeiliaid neu fwynau</b> hefyd yn cyflwyno atebion posibl i chi wrth i chi deipio yn y blwch. Dewiswch yr ateb mwyaf addas o'r rhestr, er enghraifft os yw'r llun yn cynnwys y math penodol o anifail, er enghraifft, ac sy'n ymddangos yn y rhestr dewiswch hwnnw. Ond, os nad yw'r llun yn cynnwys y manylion neu os nad yw'r math penodol o blanhigyn, anifail neu fwyn yn ymddangos yn y rhestr wrth i chi deipio, dewiswch yr ateb gorau sydd ar gael. Yn yr enghraifft hon mae 'Whiff' neu <i>fish</i> yn atebion cywir!</p>	<div data-bbox="1016 220 1514 328"> Plant, animal or mineral ? <input type="text" value="Select option..."/> </div> <div data-bbox="1016 427 1447 667">  </div>
<p>Wrth deipio ateb ar gyfer y dasg <b>Arteffact neu'r sbesimen</b> nid oes rhestr o awgrymiadau ar gael i chi, mae hwn yn flwch testun felly byddwch mor benodol ag y gallwch fod am yr hyn a ddarlunnir a gwiriwch eich sillafu cyn ei gyflwyno, Os nad ydych yn gwybod beth yw enw'r arteffact neu'r sbesimen yna atebwch 'arteffact neu sbesimen', diolch.</p> <p>Gweler hefyd yr adran Gwybodaeth Ychwanegol isod am ragor o awgrymiadau ar sut i ddod o hyd i'r enwau penodol ar gyfer yr hyn a ddangosir yn y llun.</p>	<div data-bbox="1016 837 1447 946"> Artefact or specimen ? <input type="text"/> </div>



Blwch testun sydd ar gael i'w lenwi ar gyfer **Cynllun a map** hefyd. Yn aml bydd y darluniad yn cynnwys gwybodaeth i'ch helpu i gyflwyno'r ateb gorau, fel yn yr enghraifft hon o fap o Gaer. Ond os nad yw'r ateb yn amlwg mae teipio 'cynllun neu fap' hefyd yn ddata defnyddiol.



Mae llawer o ddarluniau o **Arfbeisiau ac arfbeisiau'r teulu** yn y cyfrolau. Yn aml ceir rhywfaint o destun ynghlwm â'r darluniau hyn i ddangos i bwy y maent yn perthyn iddynt.

Coat of Arms or family crest ?



Mae gan haneswyr celf sy'n gwneud ymchwil i'r cyfrolau hyn ddiddordeb i weld a yw'r darlun yn **unlliw** neu'n **lliw**. Cwmplyen yw hon, dewiswch unai 'du a gwyn', 'lliw' neu os oes mwy nag un lliw ar y dudalen dewisiwch 'y ddau'.

Monochrome or colour ?

Mae haneswyr celf hefyd yn ymddiddori mewn pwy beintiodd, pwy dynnodd neu bwy wnaeth yr ysgythriad o'r llun ac mae'r manylyn hwn yn aml yn cael ei gynnwys ar y darlun. Dewiswch yr Arlunydd cywir o'r gwmplyen, sef 'Moses Griffith' yn yr enghraifft hon.


Artist ?





<p>Ac yn olaf, mae 'r blwch <b>Unrhyw beth arall!</b> Defnyddiwch y blwch hwn os ydych chi am dagio llun yn y cyfrolau ond nid yw'n ffitio i unrhyw un o'r categorïau uchod. Cadwch eich ymatebion mor gryno ond mor benodol â phosib a gwiriwch eich sillafu. Diolch.</p>	<div data-bbox="1016 212 1487 371"> <div>Anything else! ?</div> <input type="text"/> </div>
--	---

## Gwybodaeth ychwanegol

<p>Yn aml ceir mwy nag un llun ar y dudalen, yn yr achos hwn dewiswch yr opsiwn '<b>Ychwanegu un arall.....</b>'. Mae'n bosibl adio hyd at 5 ymateb ychwanegol.</p>	<div data-bbox="1016 786 1344 930"> <div>Add another Place</div> </div>
<p>Yn aml, mae disgrifiad o'r hyn y mae'r ddelwedd yn ei ddangos neu'n ei gyfleu ar gael yn y testun ysgrifenedig. Mewn rhai achlysuron, fodd bynnag, ni fydd gan y delweddau unrhyw wybodaeth ynghlwm â hwy, ond mae'n bosib bod y wybodaeth hon ar gael yn y testun a geir ar dudalennau cyn neu ar ôl y ddelwedd.. Yn yr enghraifft hon ceir gwybodaeth ychwanegol am y ddelwedd ar y dudalen flaenorol, sy'n rhan o bennod ar yr Amwythig. Gallwch ddefnyddio'r symbol saethau i symud o un dudalen i'r llall.</p>	<div data-bbox="1016 981 1487 1332">  </div> <div data-bbox="1543 1157 2036 1300"> <p>...case, resign. The founder was a true churchman, for all his ...fathers; and all persons not truly orthodox, are to be excluded. New Bridge. The new bridge is on the side of the town, and is a very ...handsome building, of seven arches. It was begun in 1769, ...and built by subscription, under the direction of Mr. Gerys, ...architect, a native of Llangynidr. This succeeded a very an- 3</p> </div>

